

ПРЕДЛАГАЧ: Група пратеници

ПРЕДЛОГ-ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ФИТОФАРМАЦИЈА,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, септември 2024 година


РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА-СКОПЈЕ
KUVENDI I REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT-SHKUP


Примено:	04.09.2024		
Е вгашат:			
Орг единица Nose e Org	Брел Numër	Прилог Shifra	Вредност Vlere
08	4295/1		


ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието Ви поднесуваме Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за фитофармација, по скратена постапка.


Пратеници:

Зоран Јованов 

Миле Вековос 

Петар Ристески 

Марица Станковиќ 

Билана Кузмановска 

В О В Е Д

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИТЕ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за фитофармација (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 302/20, 274/22 и 129/23) се уредуваат правилата за регистрирање и авторизација на фитофармацевтските производи во трговска форма и за нивно пласирање на пазарот, производството, употребата и контролата на територија на Република Северна Македонија, се уредуваат правилата за одобрување на активни супстанции, антидоти и синергисти од кои фитофармацевтските производи се состојат или кои што се содржани во нив, правилата за адитиви и коформуланти, како и резидуи од фитофармацевтските производи.

Дополнително, овој закон обезбедува рамка за одржлива употреба на фитофармацевтските производи со намалување на ризиците и влијанијата од нивната употреба врз здравјето на луѓето, животните и животната средина и следење на основните принципи на интегрирана заштита на растенијата. Во одржлива употреба на фитофармацевтските производи согласно со член 42 од Законот за фитофармација Организирање на обука регулирано е професионален корисник, советник и дистрибутерите имаат право и обврска на основна и обука за обновување на знаењето од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи врз основа на план и програма за обуки, кои ги донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство. Планот и програмата за обуки е усвоена, а испитот за дистрибутер или советник технички се спроведува во соработка со Агенцијата за администрација.

Одредбите од Закон за фитофармација, кои стапија на сила на 25.12.2022 година предизвикаа не можност за работа на постоечките економските оператори – лицата кои се вклучени во ланецот на пуштање во промет на фитофармацевтски производи, вклучувајќи ги и производителите, трговците на големо, трговците на мало, продавачите, добавувачите и дистрибутерите.

Пречката е во преобемноста и сложеноста на постапката и не можност испитот да се спроведе во Агенцијата за администрација како надлежен орган за спроведување на техничкиот дел од испитот кои согласно донесувањето на актот за реорганизација на Владата се реорганизирант и трансформираат во Министерство за јавна администрација. Со цел да ги надминеме настанатите проблеми и да спречиме поголеми нарушувања во стопанството односно пазарот со фитофармацевтски производи, а со тоа и земјоделското производство ги предлагаме измените на Законот за фитофармација предлагајќи една упростена и поедноставена постапка за реализирање на полагање на испитот.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предложеното законско решение е во согласност со Уставот и Законите на Република Северна Македонија.

Основната цел на предлог Законот е овозможување на непречени услови за продолжување на работата на постоечките економски оператори односно спречување и отстранување на поголеми нарушувања во земјоделското производство преку одржливата употреба на фитофарматцевските средства. Ова пред се се однесува на обновување и стекнување на нови знаење за правилна и одржлива употреба на фитофарматцевските средства.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложениот закон нема да предизвика дополнителни финансиски импликации врз Републичкиот буџет.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предложените законски одредби нема да предизвикаат дополнителни материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што не се работи за сложен и обемен закон, во согласност со членот 175 од Деловникот на Собранието, се предлага Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за фитофармација Собранието да го разгледа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ-ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИТОФАРМАЦИЈА

Член 1

Во Законот за фитофармација (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 302/20, 274/22 и 129/23), во членот 38 став (4) точка 4) зборовите: „природноматематички науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер по хемија или дипломиран инженер по биохемија – физиологија или техничко – технолошки науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер технолог“ се заменуваат со зборовите: „дипломиран шумарски инженер“.

Член 2

Членот 41 се менува и гласи:

„(1) Професионалниот корисник има право на основна и обука за обновување на знаењето од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи (во понатамошниот текст: фитофармација), а советник и дистрибутер имаат обврска на основна и обука за обновување на знаењето од областа на фитофармацијата, за секоја категорија и вид на обука одделно, а врз основа на план и програма за обуки, кои ги донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Обуката за професионалните корисници, советници и дистрибутери се состои од два дела и тоа: стручен дел и студија на случај.

(3) Стручна обука за професионалните корисници ќе ја спроведуваат јавните средни земјоделски и прехранбени училишта, додека обуката за дистрибутерите и советниците ќе ја спроведуваат Јавните високообразовни и научни установи од областа на земјоделството и храна по претходно склучен договор со министерството.

(4) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за спроведување на обуката на професионалните корисници ќе ги определи јавните средни земјоделски и прехранбени училишта каде што ќе се одржат обуките од ставот (2) на овој член согласно со територијалната организација, додека советниците и дистрибутерите по сопствен избор избираат во која од јавните високообразовни и научни установи од областа на земјоделството и храна ќе посетуваат обука.

(5) По завршената обука професионалните корисници се стекнуваат со сертификати а дистрибутерите и советниците полагаат испит од двата дела (стручен и студија на случај) и добиваат легитимација и лиценца за положен испит за фитофармација за советник и дистрибутер.

(6) Испитот за советник или дистрибутер го организира и спроведува Фитосанитарна управа.

(7) Испитот за дистрибутер или советник од овој закон се полага пред стручна комисија што ја формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(8) Испитот за дистрибутер или советник се полага заради проверка на потребното знаење од областа на фитофармацијата.

(9) Стручниот дел и студијата на случај на испитот за дистрибутер и советник се полага по писмен пат, со одговарање на определен број прашања.

(10) Испитот за дистрибутер или советник се полага според програма во која се содржани градивото и прописите.

(11) Програмата за полагање на испитот за дистрибутер и советник ја донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(12) Прашањата од стручниот дел и студиите на случај од испитот ги подготвува Комисија составена од овластено службено лице и четири претставници од организаторите на обуката од ставот (5) на овој член, а ги верификува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(13) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ја ажурира Програмата за полагање на испитот за дистрибутер или советник.

(14) Членовите од Комисијата од ставот (13) на овој член имаат право на паричен надомест во висина непоголема од две нето просечни плати исплатени во последната година, а износот на паричниот надоместок се определува врз основа на бројот на изготвени прашања како и сложеноста на материјата, а се исплаќаат од Програмата за фитосанитарна политика.

(15) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на обуката за професионален корисник ја спроведуваат јавните средни земјоделски и прехранбени училишта од ставот (4) на овој член по доставен план до Фитосанитарна управа, а за дистрибутер или советник ги врши Фитосанитарна управа.

(16) Прашањата содржани во тестовите за полагање на дистрибутерот и советникот и нивните одговори се чуваат во База на прашања во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(17) Начинот, условите, процедурите, постапките и времетраењето на спроведување на полагањето на испитот од ставот (8) го пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство“

(18) На професионалните корисници кои ја поминале обуката им се издава сертификат, а на советниците и дистрибутерите легитимација и лиценца во рок од 15 дена од денот на завршување на испитот

(19) Формата, содржината и начинот на издавање на сертификатот, легитимацијата односно лиценцата од ставот (18) од овој член ја пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.“

Член 3

Во членот 42 став (1) зборовите: „природно-математички науки и имаат стекнато минимум звање дипломиран инженер по хемија или дипломиран инженер по биохемија – физиологија или техничко – технолошки науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер технолог после спроведена обука за советници и дистрибутери“ се заменуваат со зборовите: „дипломиран шумарски инженер“.

Во ставот (3), по зборовите: „понизок степен на образование“ се додаваат зборовите: „од областа на земјоделството и шумарството“.

Член 4

Во членот 43 став (2) зборовите: „определува Владата на Република Северна Македонија на предлог на“ се заменуваат со зборот „пропишува“, а зборот „утврдена“ се заменува со „донесена“.

Член 5

Во член 77 по ставот (2) се додаваат 2 нови става (3) и (4) кои гласат:

„(3) Економските оператори од член 42 став (1) од овој закон се должни во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон.

(4) Економските оператори член 42 став (3) од овој закон се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон.“

Член 6

Методологијата од член 43 став (2) од Законот ќе се донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е
НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ФИТОФАРМАЦИЈА

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Со член 1 се изменува постпаката за впишување во Регистер на економски оператори за пласирање на пазар на фитофарматцевски производи.

Со член 2 се менува член 41 од Законот за фитофармација со цел да се поедностави и да се регулира полагањето на ипитот за професионални корисници, советници и дистрибутери.

Со член 3 се доуредуваат условите кои треба да ги исполнува обучувачот и право на полагање испит кај професионални корисници, советници и дистрибутери.

Со член 4 се доуредуваат трошоците за обука.

Во член 5 се додаваат преодни одредби.

Во член 6 се утврдува рокот на донесување на методологијата од член 43 став (3) од Законот за фитофармација.

Во член 7 се регулира влегувањето во сила на законот и отпочнувањето на неговата примена.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата што произлегуваат со дополнување на овој предлог-закон меѓусебно се поврзани и чинат една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со измените кои се предлагаат ќе се овозможи понатамошно дејствување на постоечките економски оператори.

Т Е К С Т
НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ФИТОФАРМАЦИЈА КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И
ДОПОЛНУВААТ

Член 38

Постапка за впишување во Регистар на економски оператори за пласирање на пазар на
фитофармацевтски производи

(1) Пласирање на пазар на регистрирани фитофармацевтски производи може да врши економски оператор кој е запишан во Регистарот на економски оператори за пласирање на пазар на фитофармацевтски производи.

(2) Пласирањето на пазар на фитофармацевтски производи на мало за професионална употреба е можно само во специјализирани продавници – земјоделски аптеки.

(3) Пласирањето на пазар на фитофармацевтски производи за непрофесионална употреба е можно во продажни објекти доколку се видно означени и одделени од деловите во кој се продава, храна, храна за животни и детска опрема и играчки.

(4) Економските оператори кои складираат фитофармацевтски производи заради нивно пласирање на пазар на големо или мало ќе бидат запишани во регистарот од ставот (1) на овој член по поднесено барање до Фитосанитарна управа, врз основа на следнава документација:

1) решение и тековна состојба, забрана за вршење на професија дејност на правно лице, привремена забрана за вршење на одделна дејност – санкција, привремена забрана за вршење на одделна дејност – казна и трајна забрана за вршење на одделна дејност издадени од Централен регистар на Република Северна Македонија;

2) имотен лист за објектот доколку е сопственост на економскиот оператор;

3) договор за користење под закуп на просторот наменет за складирање или пласирање на пазарот на големо или мало, доколку просторот не е во сопственост на економскиот оператор од ставот (1) од овој член;

4) доказ за ниво на квалификациите VI A според Македонската рамка на квалификации и најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен, факултет за земјоделски науки и има стекнато минимум звање дипломиран земјоделски инженер или природноматематички науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер по хемија или дипломиран инженер по биохемија – физиологија или техничко – технолошки науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер технолог, за секое продажно место (оригинал или копија заверена на нотар) за полно работно време согласно со прописите од работни односи;

5) M1/M2 обрасци за вработените од точка 4) и 8) од овој став со полно работно време;

6) доказ за платена административна такса и трошоци за регистрација на економскиот оператор;

7) лиценца за положен испит за дистрибутери и советници на вработените од точките 4) и 8) од овој став;

8) доказ за ниво на квалификациите VA или ниво на квалификации IV според Македонската рамка на квалификации и стекнати 180 или 240 кредити според ЕЦВЕТ или МКСОО или најмалку вишо или средно образование, Биотехничка струка и има стекнато звање земјоделски техничар, фармски техничар или техничар за заштита – фитомедицина и

9) план за отстранување на отпадот (опаковките, опаковски со содржина која има некој вид на неусогласеност и опаковки со количина на фитофармацевтски производ различен од она кое е назначено на пакувањето) за секој производител одделно.

(5) Овластеното службено лице од Фитосанитарна управа кое ја комплетира и води постапката за запишување во регистрот од ставот (1) на овој член по службена должност ги прибавува доказите од ставот (4) точки 1), 2) 5) и 7) на овој член од надлежниот јавен орган во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (2) на овој член.

(6) Овластено службено лице од Фитосанитарна управа е должно бараните докази од ставот (5) на овој член да ги достави во рок од три дена од денот на приемот на барањето од ставот (5) на овој член.

(7) Фитосанитарна управа во рок од 30 дена по приемот на барањето од ставот (4) на овој член утврдува дали се исполнети условите од ставот (11) на овој член и документите од ставот (4) на овој член и доколку истите се исполнети и доставени, економскиот оператор се запишува во Регистарот на економски оператори за пласирање на фитофармацевтски производи врз основа на решение.

(8) Доколку економскиот оператор не ги исполнува условите за вршење на дејноста барањето со решение се одбива како неосновано.

(9) Против решението од ставовите (7) и (8) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(10) Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

(11) Економските оператори за пласирање на пазар на фитофармацевтските производи мора да ги исполнуваат следниве барања во поглед на просториите и опремата и тоа:

1) подот да е изработен од непропустлив материјал кој овозможува лесно одржување и миеење на површините. На подот мора да има барем еден приклучок кон одводна јавна канализациона мрежа;

2) ѕидовите мора да обложени со непропустлив водоотпорен материјал;

3) мора да поседува уред за вентилација на воздухот во просторијата во која се спроведува ставањето во промет;

4) изолиран простор или кабина за престој на вработените лица;

5) соодветен непропустлив контејнер за прибирање на отпад и многу опасен отпад;

6) полиците да се изработени или обложени од непропустлив материјал;

7) персонален компјутер на кој е инсталирана програмата на фитосанитарниот информативен систем;

8) да поседува противпожарен апарат или хидрантски приклучок и

9) да поседува сет за прва помош и заштита.

(12) Трошоците за регистрација на економскиот оператор се на сметка на операторот, а нив ги определува Влада на Република Северна Македонија на предлог на министер за земјоделство, шумарство и водостопанство и се во висина на реално направените трошоци.

(13) Трошоците од ставот (12) на овој член се приход на Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, а ќе се реализираат преку програмата за фитосанитарна политика.

(14) Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(15) Формата и содржината на барањето од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(16) Економскиот оператор од ставот (1) на овој член се задолжува да ја пријави секоја промена на податоците во Регистарот од ставот (1) на овој член во рок од 30 дена од денот на настанатата промена.

(17) Овластеното службено лице поведува постапка за бришење на економскиот оператор од регистарот од ставот (1) на овој член по службена должност во рок од пет работни дена од моментот на добивањето на сознанието за неисполнување на условите од ставовите (4) и (11) на овој член.

(18) Правното лице кое е впишано во Регистарот од ставот (1) на овој член се брише од истиот регистар доколку поднесе барање за бришење од Регистарот од ставот (1) на овој член.

(19) Регистарот од ставот (1) на овој член се објавува на веб-страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 41

Организирање на обука

(1) Професионален корисник, советник и дистрибутерите имаат право и обврска на основна и обука за обновување на знаењето од областа на фитофармацијата, фитомедицината и одржливата употреба на фитофармацевтските производи (во понатамошниот текст: фитофармација) за секоја категорија и вид на обука одделно, а врз основа на план и програма за обуки, кои ги донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) По спроведување на обуката од ставот (1) на овој член испитот за фитофармацијата за професионалните корисници го организираат организаторите на обуката од ставот (4) на овој член, додека за советниците и дистрибутерите го организира Фитосанитарна управа.

(3) Обуката за професионалните корисници, советници и дистрибутери се состои од два дела и тоа: стручен дел и студија на случај.

(4) Стручна обука за професионалните корисници ќе ја спроведуваат јавните средни земјоделски и прехранбени училишта, додека обуката за дистрибутерите и советниците ќе ја спроведуваат Јавните високообразовни и научни установи од областа на земјоделството и храна по претходно склучен договор со министерството.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за спроведување на обуката на професионалните корисници ќе ги определи јавните средни земјоделски и прехранбени училишта каде што ќе се одржат обуките од ставот (2) на овој член согласно со територијалната организација, додека советниците и дистрибутерите по сопствен избор избираат во која од јавните високообразовни и научни установи од областа на земјоделството и храна ќе посетуваат обука.

(6) По завршената обука за професионални корисници, дистрибутери и советници полагаат испит од двата дела (стручен и студија на случај) и добиваат легитимација за положен испит за професионален корисник на фитофармацевтски производи, односно легитимација и лиценца за положен испит за фитофармација за советник и дистрибутер.

(7) Секој професионален корисник, дистрибутер или советник може да полага до три пати во годината.

(8) Испитот за професионален корисник, советник или дистрибутер го организира и спроведува Фитосанитарна управа.

(9) Испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник од овој закон се полага пред стручна комисија што ја формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(10) Испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник се полага заради проверка на потребното знаење од областа на фитофармацијата.

(11) Стручниот дел и студијата на случај на испитот за професионален корисник се полага писмено, додека за дистрибутер или советник се полага по електронски пат, со одговарање на определен број прашања.

(12) Испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник се полага според програма во која се содржани градивото и прописите.

(13) Програмата за полагање на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник ја донесува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(14) Прашањата од стручниот дел и студиите на случај од испитот ги верификува Комисија составена од овластено службено лице и четири претставници од организаторите на обуката од ставот (5) на овој член.

(15) Комисијата од ставот (14) на овој член врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај најмалку еднаш годишно.

(16) При ревизијата Комисијата особено ги има во предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето, односно случајот, бројот на кандидати кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник.

(17) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања Комисијата одлучува прашањата да бидат изменети или целосно отстранети од испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник.

(18) Членовите на Комисијата од ставовите (14) и (15) на овој член имаат право на паричен надомест во висина непоголема од две нето просечни плати исплатени во последната година, а износот на паричниот надомест се определува врз основа на бројот на изготвени прашања како и сложеноста на материјата, а се исплаќаат од Програмата за фитосанитарна политика.

(19) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот за професионален корисник ги спроведуваат јавните средни земјоделски и прехранбени училишта од ставот (4) на овој член по доставен план до Фитосанитарна управа, а за дистрибутер или советник ги врши Фитосанитарна управа, а испитот технички се спроведува во соработка со Агенцијата за администрација.

(20) Испитот за дистрибутер или советник се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјалнотехничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(21) Кандидатите се информираат за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник.

(22) Полагањето на испитот за дистрибутер или советник се снима и во живо се емитува на веб-страницата на Агенцијата за администрација, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб-страницата на агенцијата.

(23) Агенција за администрација ги исполнува критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник.

(24) Во просторијата за полагање на испитот за дистрибутер или советник, за време на полагање на испитот се присутни двајца претставници на Фитосанитарна управа, еден претставник од Агенцијата за администрација (информатичар).

(25) Пред почетокот на полагањето на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник, претставникот од Фитосанитарна управа го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта.

(26) На кандидатот за време на полагањето на испитот не му се дозволува користење на брошури, скрипти, учебници, закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(27) На кандидатот за време на полагањето на испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од ставот (24) на овој член, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(28) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(29) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати што го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(30) Доколку кандидатот при полагањето стручниот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (26) и (27) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(31) Во случаите од ставот (30) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник и истото се констатира во записникот за полагање на испитот.

(32) Овластените претставници од ставот (24) на овој член, за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

(33) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство, школување во странство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(34) Решение за продолжување на испитот донесува овластено службено лице по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(35) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (34) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(36) Против решението на овластеното службено лице од ставот (34) на овој член кандидатот може да се поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(37) Испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник започнува со полагање на првиот дел (стручниот дел), а по положен прв дел кандидатот се стекнува со право за полагање на вториот дел (студија на случај).

(38) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство го пропишува начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот.

(39) Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмалку 30 прашања со пет опции за заокружување од кој едната е точна, две се слични, едната е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(40) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (39) на овој член, ќе се смета дека испитот не го положил.

(41) Полагањето на првиот дел од испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник се врши со одговарање на определен број прашања.

(42) Прашањата од тестот зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(43) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот за дистрибутер или советник и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на Агенција за администрација.

(44) Електронскиот систем од ставот (43) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 50 прашања од секоја област.

(45) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и стручната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот.

(46) Бројот на прашања во базите од ставот (44) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2020 година.

(47) Резултатите од полагањето на првиот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(48) На денот на полагањето на првиот дел од испитот, претставникот на Фитосанитарна управа на кандидатот му дава пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(49) По одобрувањето на пристапот, кандидатот за првиот дел од испитот добива компјутерски генериран електронски тест, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од ставот (48) на овој член.

(50) Првиот дел од испитот, содржи упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставникот на Фитосанитарната управа дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(51) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот.

(52) Во случај на спреченост на спроведување на првиот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем, полагањето на испитот се прекинува.

(53) Доколку причините од ставот (52) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот се продолжува веднаш по нивното отстранување.

(54) Доколку причините од ставот (52) на овој член нема да се отстранат во рокот од ставот (53) на овој член, испитот се прекажува за друг термин.

(55) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот и вториот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути по 60 минути за секој од деловите.

(56) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 60% од вкупниот број предвидени позитивни поени. (57) На барање на кандидатот, Фитосанитарна управа го информира за направените грешки во тестот за полагање на испитот за професионален корисник на фитофармацевтски производи, односно дистрибутер или советник за испит за фитофармација, со овозможување непосреден увид во тестот.

(58) Тестовите се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на испитот за професионален корисник, дистрибутер или советник.

(59) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на испитот за професионален корисник, дистрибутер и советник и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Агенцијата за администрација.

(60) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (59) на овој член и во која, покрај другите членови членува и претставник информатичар од Агенција за администрација определен од директорот на Агенцијата.

(61) Комисијата од ставот (60) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку две сесии одржани во тековната година.

(62) Комисијата има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на отпочнување на примената на овој закон.

(63) На професионалните корисници кои го положиле испитот им се издава легитимација, а на советниците и дистрибутерите легитимација и лиценца во рок од 15 дена од денот на завршување на испитот.

(64) Секоја издадена лиценца и легитимација имаат посебен сериски број.
(65) Доколку лицето кое поседува лиценца за советник или дистрибутер од областа на фитофармацијата на било кој начин го доведе во заблуда потрошувачот на фитофармацевтските производи или со пласирање на пазар на растенија и растителни производи го наруши или загрози здравјето на луѓето или здравјето на животните директно или индиректно или пак директно или индиректно неповолно влијае на животната средина, по барање на заинтересираната страна како и по приложување на соодветни докази со кој се докажува делото, како и на предлог на фитосанитарниот инспектор, овластеното службено лице ќе донесе решение за укинување на важноста на лиценцата.

(66) Со укинувањето на лиценцата од ставот (65) на овој член не се дозволува посетување на повторна обука и полагање на испит за дистрибутери или советници за фитофармација во период од две години од денот на издавањето на Решението од ставот (65) на овој член.

(67) Формата и содржината на легитимацијата односно на лиценцата од ставот (63) на овој член ја пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(68) Лиценцата, односно легитимацијата има важност од пет години, и истата може да се обнови доколку лицето кое ја поседува лиценцата, односно легитимацијата поднесе барање за обновување најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на легитимацијата односно лиценцата која е предмет на обновување.

Член 42

Услови кои треба да ги исполнува обучувачот и право на полагање испит кај советници и дистрибутери

(1) Испит за советници и дистрибутери од областа на фитофармација можат да полагаат лица кои имаат ниво на квалификациите VI A според Македонската рамка на квалификации и најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен, факултет за земјоделски науки и има стекнато минимум звање дипломиран земјоделски инженер или природноматематички науки и имаат стекнато минимум звање дипломиран инженер по хемија или дипломиран инженер по биохемија – физиологија или техничко – технолошки науки и има стекнато минимум звање дипломиран инженер технолог после спроведена обука за советници и дистрибутери.

(2) Испит за советници и дистрибутери од областа на фитофармација можат да полагаат лица кои имаат ниво на квалификациите VI A според Македонската рамка на квалификации и најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен, факултет за земјоделски науки насока заштита на растенија (фитомедицина) и има стекнато минимум звање дипломиран земјоделски инженер без посета на обука за советници и дистрибутери.

(3) По исклучок на ставот (1) на овој член испит за дистрибутер може да полага и лице со понизок степен на образование од она кое е дефинирано во ставот (1) на овој член само доколку во продажниот објект веќе има вработено барем еден советник, односно

дистрибутер кој ги исполнува условите од ставовите (1) и (2) на овој член, после спроведена обука за советници и дистрибутери.

(4) Лицата кои ќе ги спроведуваат обуките во јавните средни земјоделски и прехранбени училишта треба да ги исполнуваат минималните услови од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 43

Трошоци за обуки

(1) Трошоците за посетување на обуките и полагање на испитот од членот 41 став (1) од овој закон се на товар на барателите.

(2) Висината на трошоците од ставот (1) на овој член ја определува Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство врз основа на реално направените трошоци за одржување на обуките, трошоците неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на тестовите, изготвувањето на материјали и покани и изготвувањето на потврди и легитимации по претходно утврдена методологија.

(3) Трошоците за спроведената обука се уплатуваат на сметка на органот кој ја одржал обуката.

(4) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на приходната сметката на Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, а ќе се реализираат преку Програмата за фитосанитарна политика.

(5) Доколку трошоците не се уплатени на соодветната сметка најдоцна 15 дена пред денот определен за почеток на испитната сесија, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

(6) Доколку кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства не се враќаат.

Член 77

Преоден период

(1) Економските оператори кои вршат дејности утврдени со овој закон, се должни во рок од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон.

(2) Субјектите од ставот (1) на овој член кои нема да се усогласат со одредбите од овој закон го губат правото на вршење на дејност и се бришат од Регистрите на економски оператори кои вршат дејност од областа на фитофармацевтски производи.